

Брюксел, 16 декември 2025 г.
(OR. en)

16933/25

ELARG 172
COWEB 179
COEST 910

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на председателството относно разширяването

Председателството отбелязва, че предложеният от него текст на проект за заключения на Съвета получи подкрепата на 26 делегации при обсъжданията в Съвета по тази точка.

Въпреки това, тъй като една делегация не подкрепи текста, председателството, при липсата на консенсус, решава да приеме приложения текст като заключения на председателството.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО ОТНОСНО РАЗШИРЯВАНЕТО

1. Съветът потвърждава отново геостратегическото значение на разширяването като основен принос за мира, сигурността, стабилността и просперитета в Европа през двадесет и първи век. Трябва да се поддържа ефикасен, основан на заслуги и надежден процес на разширяване въз основа на критериите от Копенхаген, установените принципи и методика.
2. Съветът настойчиво приканва всички партньори да се възползват от тази възможност, да използват настоящата динамика и да предприемат всички необходими стъпки за ускоряване на напредъка си по пътя към ЕС. В един все по-нестабилна геополитически контекст, в който Русия води агресивна война срещу Украйна на нашия континент, Европейският съюз продължава да бъде опора на мира, просперитета и сигурността. Зачитането на международното право, мирното разрешаване на конфликти, помирението и регионалното сътрудничество са принципи от първостепенно значение, към които Съюзът се придържа.
3. Съветът изтъква отново, че напредъкът на всички партньори, които желаят да се присъединят, ще продължи да се оценява въз основа на справедливи и строги условия и собствените им заслуги, това е крайъгълният камък на преговорите за присъединяване, в чиято основа стоят принципите на правовата държава, демокрацията и основните права. Те трябва да зачитат и утвърждават ценностите на Европейския съюз, установени в Договорите. Членството в ЕС предполага способността за пълно поемане на всички задължения, произтичащи от членството. Напредъкът по основополагащите въпроси продължава да бъде основният показател за напредък към членство в ЕС. Специално внимание следва да се обърне на мерките за отстраняване на всички недостатъци, докладвани от Комисията.

4. Капацитетът на Съюза да приема нови членове, запазвайки същевременно способността си да функционира ефективно и да се развива, е важно съображение, което е в интерес както на Съюза, така и на страните кандидатки. С оглед на перспективата за допълнително разширяване на Съюза както ЕС, така и бъдещите държави членки трябва да бъдат подготвени. Успоредно със засилването на усилията за реформи от страна на държавите, стремящи се към членство, ЕС трябва да положи необходимите основи и да проведе необходимите реформи във вътрешен план, както е посочено в Декларацията от Гранада и заключенията на Европейския съвет от юни 2024 г. Това ще направи ЕС по-силен и ще укрепи европейския суверенитет. Съветът ще продължи да следи този въпрос и да придвижва работата в съответствие с договорените процедури.
5. Пълното привеждане в съответствие с общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) на ЕС продължава да бъде ключов аспект на процеса на интеграция в ЕС и силен израз на стратегическия избор на даден партньор. Съветът очаква всички партньори да постигнат пълно съответствие с ОВППС на ЕС, включително по отношение на ограничителните мерки. Съветът приветства непрекъснатия принос на партньорите към мисиите и операциите на ЕС по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО).
6. В Западните Балкани добросъседските отношения и регионалното сътрудничество продължават да бъдат основни елементи от процеса на разширяване, както и от процеса на стабилизиране и асоцииране. Съветът настойчиво насърчава партньорите да разрешат двустранните си спорове и въпроси, свързани с наследството от миналото, в съответствие с международното право и установените принципи, в т.ч. Споразумението по въпроси, свързани с наследяването.
7. Доближаването на партньорите до ЕС още преди присъединяването продължава да бъде приоритет. Съветът призовава страните кандидатки да се възползват максимално от съществуващите възможности и приканва Комисията да изготви допълнителни предложения за постепенна интеграция.
8. Ефективната стратегическа комуникация относно разширяването и ползите от него от страна на всички партньори и ЕС продължава да бъде от решаващо значение.

9. Съветът взема надлежно под внимание съобщението и докладите на Комисията от 4 ноември 2025 г. и отбелязва със задоволство по-специално:

- съществените пробиви и напредъкът, постигнат от няколко кандидати през 2025 г., въпреки значителните предизвикателства, причинени от агресивната война на Русия срещу Украйна и продължаващите хибридни дейности. Като приветства напредъка, Съветът очаква предприемането на по-нататъшни стъпки за ускоряване на съответните процеси на присъединяване веднага щом бъдат изпълнени критериите и условията позволят това.
- че Черна гора е постигнала допълнителен напредък в преговорите си за присъединяване и че 12 преговорни глави вече са временно затворени. Съветът очаква още глави да бъдат временно затворени възможно най-скоро, щом условията бъдат изпълнени. Въз основа на цялостния напредък, постигнат от Черна гора, Съветът реши да бъде създадена Работна група *ad hoc* за изготвяне на договора за присъединяване на Черна гора. Във връзка с това и като въпрос на приоритет Съветът очаква необходимата подготвителна работа, която ще гарантира ефективното функциониране на работната група *ad hoc* от момента на нейното създаване, включително за изясняване на основните принципи на бъдещите договори за присъединяване.
- че Албания вече е отворила всичките 6 преговорни кълстера и напредва в преговорите за присъединяване.
- успешното и навременно приключване на процеса на скрининг от страна на Украйна и Република Молдова (по-нататък „Молдова“) и взема надлежно под внимание оценката на Комисията, че всичките шест кълстера са готови за отваряне. Съветът очаква отварянето на кълстери и двете кандидат членки, като се започне незабавно с кълстер „Основополагащи въпроси“ и се продължи с другите кълстери, в съответствие с методиката и преговорните рамки. Съветът работи по подготовката на следващите стъпки.

- свързаните с ЕС реформи на партньорите, които дадоха възможност за безпрецедентна допълнителна финансова подкрепа, която понастоящем се отпуска чрез механизма за Украйна и плановете за растеж за Западните Балкани и за Молдова.
10. Съветът приветства новите конкретни ползи, произтичащи от постепенната интеграция, при пълно запазване на целостта на вътрешния пазар на ЕС и еднаквите условия на конкуренция. Той очаква по-специално:
- Украйна и Молдова да се присъединят към зоната „роуминг като у дома“ от 1 януари 2026 г., което позволява на техните граждани да правят повиквания до, от и в рамките на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство и да използват мобилни данни без допълнителни такси.
 - Партньорите от Западните Балкани да постигнат същата цел през 2026 г. Съветът приканва Комисията да ускори работата за постигането на тази цел.
 - Значително по-ниските разходи за банкови трансакции в евро както за гражданите, така и за предприятията, в резултат на присъединяването на Черна гора, Сърбия, Албания, Северна Македония и Молдова към единната зона за плащания в евро (SEPA), като скоро се очаква да се присъединят и други партньори.
11. Съветът остава ангажиран с предоставянето на кандидат членките на ясен и предвидим път за членство в ЕС, включително чрез рационализиране в рамките на установената методика. Във връзка с това той изтъква значението на организирането на политически междуправителствени конференции.
-

Съветът взема надлежно под внимание съобщението на Комисията от 4 ноември 2025 г. относно политиката на ЕС за разширяване, включително докладите за Черна гора, Албания, Украйна, Република Молдова (по-нататък „Молдова“), Сърбия, Северна Македония, Босна и Херцеговина, Косово*, Турция и Грузия.

ЧЕРНА ГОРА

1. Съветът приветства значителния напредък на Черна гора по пътя ѝ на свързани с ЕС реформи и поздравява правителството за решимостта му да осъществи реформите. Съветът отбелязва цялостния напредък, постигнат досега в преговорите за присъединяване с Черна гора, по време на които бяха отворени всичките 33 глави, преминали скрининг, а 12 глави бяха временно затворени. Съветът насърчава правителството да следва амбициозния си план за успешно приключване на преговорите за присъединяване. Съветът насърчава всички политически сили да поддържат широкия си политически консенсус, да увеличат усилията си и да работят заедно за постигането на по-нататъшен напредък. Съветът заявява отново подкрепата си за непрекъснатия напредък на Черна гора по пътя ѝ към ЕС и очаква временното затваряне на още глави, когато бъдат изпълнени условията.
2. Съветът насърчава Черна гора да напредне с изпълнението на **критериите за затваряне**, особено по глави 23 и 24 относно принципите на правовата държава.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

3. Черна гора трябва да продължи да напредва по пътя на реформите, особено по отношение на съдебната система, свободата на изразяване, свободата на медиите, борбата с корупцията и организираната престъпност и публичната администрация. ЕС очаква Черна гора като цяло да увеличи административния си капацитет. Съветът отбелязва, че броят на окончателните присъди по дела за корупция по високите етажи на властта остава нисък, и изтъква необходимостта Черна гора да подобри резултатите си по отношение на разследванията и наказателните преследвания по дела за корупция по високите етажи на властта и организирана престъпност, като гарантира окончателни присъди, възпиращи санкции, изземване и конфискация на активи. Съветът призовава Черна гора да продължи да привежда изборното си законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС и европейските стандарти, а именно относно финансирането на политически субекти и предизборни кампании.
4. Освен това Съветът насърчава Черна гора да осигури непрекъснатото функциониране на основните съдебни органи и да ускори и задълбочи изпълнението на ключови **съдебни реформи**, за да гарантира по-нататъшното укрепване на независимостта, професионализма и отчетността на съдебната власт. Черна гора трябва бързо да приключи очакваните назначения на свободните длъжности чрез прозрачен и приобщаващ процес на консултации, както и чрез процедури, основани на заслуги.
5. Съветът отчита добрия напредък, постигнат в областта на управлението на убежището и **миграцията**, като същевременно потвърждава необходимостта от бързо и пълно привеждане в съответствие с визовата политика на ЕС.
6. По отношение на **икономическите критерии** Съветът приветства стабилния растеж на икономиката, стабилността на банковия и финансовия сектор и подобряването на пазара на труда. Съветът подчертава значението на защитата на независимостта на Централната банка и прозрачното и безпристрастно назначаване на членовете на управителния съвет и приветства неотдавнашното назначаване на заместник-управители. Съветът насърчава Черна гора да продължи да провежда необходимите структурни реформи, да намали държавния дълг и да продължи усилията си за укрепване на фискалното управление и прозрачността.

7. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в постепенната интеграция на Черна гора във вътрешния пазар на ЕС въз основа, наред с другото, на засиленото прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране. Съветът приветства текущото изпълнение в Черна Гора на **плана за растеж** за Западните Балкани, който е на път да донесе конкретни ползи за гражданите. Той оценява положително първите две частични плащания по Инструмента за реформи и растеж и насърчава Черна гора да продължи да изпълнява своята програма за реформи.
8. Съветът отбелязва, че **добросъседските отношения** и регионалното сътрудничество продължават да бъдат основни елементи от процеса на разширяване, както и от процеса на стабилизиране и асоцииране.
9. Съветът горещо поздравява Черна гора за последователното ѝ сътрудничество по външнополитически въпроси и за това, че отдавна постига трайно и пълно съответствие с **ОВППС на ЕС**, включително що се отнася до ограничителните мерки на ЕС, което е силен сигнал за стратегическия ангажимент на Черна гора по пътя ѝ към ЕС. Наред с това той изразява задоволство от факта, че Черна гора продължава активно да участва в мисиите и операциите по линия на ОПСО, и от интереса на страната да засили това сътрудничество. Диалогът на високо равнище между ЕС и Черна гора в областта на сигурността и отбраната предлага гъвкава платформа за по-задълбочено практическо сътрудничество.

АЛБАНИЯ

10. Съветът приветства значителния напредък, постигнат от Албания, който доведе до отварянето на всички преговорни клъстери. Съветът приветства амбициозния план на правителството за успешно приключване на преговорите за присъединяване и насърчава всички политически сили и заинтересовани страни да увеличат усилията си и да работят заедно, за да гарантират по-нататъшен напредък.
11. Съветът припомня съществената роля на **парламента** на Албания за обсъждането и приемането на свързаните с ЕС реформи и за гарантирането, че те се основават на приобщаващ, конструктивен и прозрачен процес.

12. Съветът подчертава, че напредъкът по клъстер „**Основополагащи въпроси**“ ще определи общия темп на преговорите. Съветът насърчава Албания да засили реформите по основополагащите въпроси, по-специално да завърши изпълнението на **междинните критерии** по глави 23 и 24 относно принципите на правовата държава, което ще позволи на Албания да започне временно затваряне на преговорните глави. Албания следва също така да ускори работата по изпълнението на **критериите за затваряне** на всички преговорни глави.
13. По **основополагащите въпроси**, включително **принципите на правовата държава**, Съветът оценява положително продължаващото изпълнение от страна на Албания на съдебната реформа и подчертава необходимостта от поддържане на почтеността и отчетността на съдебната власт чрез прилагане на високите стандарти, установени с проверката. Съветът подчертава значението на независимостта на съдебната система, включително на Специализираната структура за борба с корупцията и организираната престъпност (СПАК), и на по-нататъшното укрепване на устойчивостта на правосъдната система срещу вътрешна или външна намеса. Съветът припомня също, че е важно Албания да гарантира ефективна съдебна защита и последователно изпълнение на съдебните решения. Съветът приветства напредъка, постигнат от Албания в борбата с корупцията и организираната престъпност, и я приканва да продължи да отбелязва солидни резултати и да укрепи капацитета си за справяне с тези проблеми. Съветът приветства вече постигнатите от СПАК и съдилищата към нея добри резултати, включително по делата за корупция по високите етажи на властта. Съветът приветства и доброто сътрудничество с правоприлагащите органи на ЕС и на държавите членки, което следва да продължи, включително сътрудничеството в областта на финансовите разследвания. Съветът потвърждава значението на засиления контрол и консолидирания капацитет за защита на финансовите интереси на ЕС.

14. Съветът приветства постигнатия напредък, включително с приемането на законодателство относно свързаните със самоопределянето и използването на малцинствени езици права на лицата, принадлежащи към национални малцинства, защитата на личните данни и равенството между половете. Той припомня, че е важно Албания да продължи да укрепва защитата на **основните права**. Необходимо е да бъдат укрепени свободата на медиите и свободата на изразяване. Албания трябва да увеличи още повече усилията си за укрепване на плурализма и независимостта на медиите, включително чрез гарантиране на пълно декриминализиране на клеветата, повишаване на прозрачността на собствеността върху медиите и осигуряване на безопасна и сигурна среда за журналистите. Съветът подчертава значението на утвърждаването на правата на детето, както и на ефективното прилагане на вторичното законодателство относно малцинствата, провеждането на всеобхватна реформа в поземления сектор и консолидирането на правата на собственост по прозрачен и вдъхващ доверие начин в съответствие с общата позиция на ЕС по клъстер 1. Освен това трябва допълнително да се засили ролята на гражданското общество и да се водят по-активно съдържателни консултации.
15. Съветът отбелязва, че въпреки констатираните недостатъци, които трябва да бъдат отстранени, парламентарните избори от 11 май 2025 г. бяха проведени при конкурентни условия. С оглед на това Съветът призовава за всеобхватна **избирателна реформа**, която да бъде приобщаваща и навременна, в съответствие с препоръките на ОССЕ/БДИПЧ и Венецианската комисия.
16. Съветът отчита постигнатия напредък в областта на **миграцията** и управлението на границите, като същевременно подчертава значението на по-нататъшния напредък в подобряването на системите и процедурите за приемане на търсещи убежище лица, както и на бързото и пълно привеждане в съответствие с визовата политика на ЕС.
17. По отношение на **икономическите критерии** Съветът приветства добрата степен на подготвеност на Албания в изграждането на функционираща пазарна икономика. Той насърчава Албания да активизира своите усилия за подобряване на способността си да устоява на конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на ЕС и да провежда необходимите структурни реформи по устойчив начин.

18. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в постепенната интеграция на Албания във вътрешния пазар на ЕС въз основа, наред с другото, на засиленото прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране. Съветът приветства текущото изпълнение на **плана за растеж** за Западните Балкани в Албания, който е на път да донесе конкретни ползи за гражданите. Той оценява положително първите две частични плащания по Инструмента за реформи и растеж и насърчава Албания да продължи да изпълнява своята програма за реформи.
19. Съветът приветства трайната конструктивна ангажираност на Албания с **многостранното и регионалното сътрудничество**. Съветът отбелязва, че **добросъседските отношения** и регионалното сътрудничество продължават да бъдат основни елементи от процеса на разширяване, както и от процеса на стабилизиране и асоцииране.
20. Съветът горещо поздравява Албания за последователното ѝ сътрудничество по външнополитически въпроси и за това, че отдавна постига трайно и пълно съответствие с **ОВППС на ЕС**, включително що се отнася до ограничителните мерки на ЕС, което е силен сигнал за стратегическия ангажимент на Албания по пътя ѝ към ЕС. Освен това Съветът приветства продължаващото активно участие на Албания в мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО и готовността ѝ за засилване на сътрудничеството в рамките на партньорството в областта на сигурността и отбраната с ЕС.

УКРАИНА

21. Съветът изтъква отново, че решително осъжда агресивната война на Русия срещу Украйна, която представлява явно нарушение на Устава на ООН, и припомня непоколебимата подкрепа на Европейския съюз за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и неотменимото ѝ право на самоотбрана срещу руската агресия. ЕС ще продължи да предоставя всеобхватна политическа, финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо.

22. Съветът отбелязва, че всяка военна подкрепа, както и гаранциите за сигурност за Украйна ще бъдат предоставяни при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.
23. Съветът поздравява Украйна за нейния твърд ангажимент и упорита работа по свързани с присъединяването реформи при изключително трудни обстоятелства. Съветът приветства успешното и бързо приключване на процеса на скрининг и взема надлежно под внимание оценката на Комисията, че всичките 6 клъстера са готови за отваряне. Съветът взема надлежно под внимание приеждането от Украйна на пътните карти относно принципите на правовата държава, публичната администрация и демократичните институции, както и на план за действие относно националните малцинства, като всички те са получили положителна оценка от Комисията. Съветът очаква отварянето на клъстери, като се започне незабавно с клъстер „Основополагащи въпроси“ и се продължи с другите клъстери, в съответствие с методиката за разширяване и преговорната рамка. Съветът работи по подготовката на следващите стъпки.
24. ЕС продължава да **подкрепя** хуманитарните нужди на Украйна, както и укрепването, възстановяването и реконструкцията.
25. Съветът отбелязва продължаващите усилия на Украйна за укрепване на **принципите на правовата държава** и за постигане на напредък по **реформите в съдебната система и публичната администрация**, които продължават да бъдат от съществено значение за напредъка по пътя към ЕС. Независимостта, безпристрастността и почтеността на съдебната власт продължават да бъдат от ключово значение. Освен това Съветът подчертава, че е необходимо Украйна да продължи без по-нататъшни забавяния да запълва свободните длъжности в Конституционния съд чрез прозрачен и основан на заслуги процес на подбор и да гарантира функционалността и административния капацитет на Съда.
26. Съветът изтъква трайното значение на прозрачните и основани на заслуги процеси на подбор и проверка в съдебната система, включително подобряването на процедурата за подбор и проверките за почтеност за Върховния съд. Във връзка с това Съветът подчертава значението на пълноценното временно участие на независими експерти, определени от международни партньори.

27. По отношение на **борбата с корупцията** Съветът изтъква значението на независимите и ефективни институции за борба с корупцията и приветства внесената през юли 2025 г. корекция в законодателството, с която бяха възстановени процесуалната автономност и независимост на Националното бюро за борба с корупцията на Украйна (НББКУ) и Специализираната прокуратура за борба с корупцията (СПБК), като същевременно припомня, че някои разпоредби все още трябва да бъдат разгледани. Съветът ще продължи да следи внимателно този въпрос, като изтъква необходимостта да се гарантира, че в бъдеще работата на тези институции не следва да се влияе от никаква правна или политическа намеса. Съветът оценява положително резултатите, постигнати от НББКУ и СПБК през 2025 г., включително значителния брой разследвания, по-специално по дела за корупция по високите етажи на властта. Той настойчиво насърчава Украйна да продължи своите усилия за по-нататъшно подобряване на резултатите и капацитета си в тази област. В този контекст той приветства и неотдавнашното приемане от Украйна на Закона за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи (АОУА) и очаква бързото му прилагане. Съветът подчертава, че е важно подборът и назначаването на допълнителни съдии във Висшия съд за борба с корупцията да приключи своевременно, като се следва надеждна процедура.
28. Съветът приветства трайния ангажимент на Украйна за утвърждаване и защита на **основните права** и отбелязва по-нататъшното укрепване на законодателната и институционалната рамка в тази област. Случаите на предполагаем политически натиск върху активисти за борба с корупцията, правозащитници и организации на гражданското общество трябва да бъдат наблюдавани и по тях трябва да се предприемат действия. Съветът взема надлежно под внимание допълнителните изменения, приети с цел укрепване на законодателната рамка относно защитата на правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства. Прилагането на това законодателство, както и изпълнението на поетия от Украйна ангажимент, следва да продължи, в съответствие с преговорната рамка на ЕС. Съветът насърчава Украйна да укрепи, наред с другото, прозрачната, плуралистична и независима медийна среда, защитата на организациите на гражданското общество и прилагането на правата на лицата, принадлежащи към малцинства.
29. Необходимо е да бъдат засилени усилията за **борба с чуждестранното манипулиране на информация** и вмешателство.

30. По отношение на **икономическите критерии** Съветът поздравява Украйна за трайната ѝ макроикономическа стабилност и напредъка ѝ по фискалните реформи и реформите на публичната администрация, които трябва да бъдат придвижени напред, и приканва Украйна да продължи да прилага принципите на ОИСР относно корпоративното управление. Като приветства постигнатия добър напредък в създаването на функционираща пазарна икономика, Съветът насърчава Украйна да активизира своите усилия за увеличаване на способността си да устоява на конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на ЕС. Съветът приветства текущото изпълнение на плана за Украйна като част от **механизма за Украйна** и оценява положително неговия решаващ принос за проведените до момента реформи, включително реформите, необходими за присъединяването на Украйна към ЕС, и изплащането на съответните средства, като припомня необходимостта от продължаване на усилията за реформи в това отношение.
31. Като припомня продължаващата си подкрепа, Съветът приветства усилията на Украйна за повишаване на нейната **енергийна** сигурност, издръжливост и независимост на доставките при изключително трудни обстоятелства предвид интензивните нападения на Русия, насочени срещу енергийната и гражданската инфраструктура на Украйна. Той отбелязва значението на развитието на енергийната свързаност за повишаване на устойчивостта на енергийния сектор на Украйна и за интеграцията на енергийния пазар на ЕС. Сега са необходими спешни съвместни усилия, за да се отговори на непосредствените нужди и да се укрепи енергийната система на Украйна след нападенията.
32. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в **постепенната интеграция** на Украйна във вътрешния пазар на ЕС въз основа на засиленото прилагане на Споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна, включително задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия.
33. Съветът горещо поздравява Украйна за последователното ѝ сътрудничество по въпросите на външната политика и политиката на сигурност и за продължаващите ѝ усилия за пълно привеждане в съответствие с **ОВППС на ЕС**, включително по отношение на ограничителните мерки, съгласно принципите на суверенитет и териториална цялост на всички държави. Високата степен на привеждане в съответствие от страна на Украйна е ясен сигнал за стратегическия ангажимент на страната по пътя ѝ към ЕС. Съветът приветства сътрудничеството на Украйна за предотвратяване на заобикалянето на санкциите срещу Русия и Беларус и активното ѝ участие в мисии и операции на ЕС по линия на ОПСО.

МОЛДОВА

34. Съветът поздравява Молдова за твърдия ѝ ангажимент и непоколебима работа по свързаните с присъединяването реформи въпреки трудните обстоятелства вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна и хибридните атаки, насочени по-специално срещу Молдова, както и неотдавнашната енергийна криза.
35. Съветът приветства успешното и бързо приключване на процеса на скрининг и взема надлежно под внимание оценката на Комисията, че всичките 6 клъстера са готови за отваряне. Съветът взема надлежно под внимание приемането от Молдова на пътните карти за принципите на правовата държава, публичната администрация и демократичните институции – всички те получили положителна оценка от Комисията. Съветът очаква отварянето на клъстери, като се започне незабавно с клъстер „Основополагащи въпроси“ и се продължи с другите клъстери, в съответствие с методиката за разширяване и преговорната рамка. Съветът работи по подготовката на следващите стъпки.
36. Съветът приветства подновения и подсилен политически мандат, който получиха властите на Молдова в резултат на проведения на 20 октомври 2024 г. референдум за членство в ЕС, както и неотдавнашните парламентарни избори, които потвърждават европейските стремежи на молдовския народ и ангажираността на страната с европейския ѝ път и за продължаване на свързаните с ЕС реформи. Съветът приветства устойчивостта, демонстрирана от демократичните институции на Молдова при организирането на добре управлявани избори в труден контекст, включително засилена външна намеса, дезинформация и кибератаки, по-специално страна на Русия. Съветът взема под внимание поуките, извлечени от тези нападения, които продължават да бъдат заплаха за демократичното доверие и медийния плюрализъм, и ще продължи да подкрепя Молдова в тази област.

37. По отношение на **основополагащите въпроси** Съветът подчертава, че е важно да се запази темпът на реформите, особено в областта на върховенството на закона, правосъдието, сигурността и основните права, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинства. Съветът приветства приобщаващия подход на Молдова в прилагането на реформите с участието на гражданското общество, частния сектор и представители на диаспората. Съветът приветства и искането на Молдова да се присъедини към Агенцията на ЕС за основните права (FRA), което отразява ангажимента ѝ за по-нататъшно привеждане в съответствие със стандартите на ЕС за защита и утвърждаване на основните права.
38. Въз основа на значителните си вече постижения Молдова следва да продължи да прокарва всеобхватната **съдебна реформа**, включително като финализира проверката и назначаването на съдии и прокурори и укрепва независимостта и почтеността на съдебната система, което ще доведе до положителни резултати в разследванията, наказателните преследвания и окончателните съдебни решения на всички равнища. Съветът насърчава Молдова да подобри функционирането на Националния орган по интегритет (NIA) с цел ефективна проверка на имуществото и личните интереси на високопоставените държавни служители.
39. Съветът насърчава Молдова да продължи борбата с **корупцията**, да повиши капацитета на прокуратурата и да подобри независимостта на съдебната власт. Съветът приветства борбата на Молдова с незаконното финансиране, както и акцента, който страната поставя върху последователното отбелязване на солидни резултати в разследванията, наказателните преследвания и осъдителните присъди, включително по дела за корупция по високите етажи на властта. Съветът приветства системния подход на Молдова за премахване на олигархичния модел и насърчава изпълнението на свързаните с това действия без прекъсване. Съветът отбелязва и ангажимента на властите за борба с изпирането на пари, включително чрез засилено сътрудничество със Специалната група на ЕС за финансови действия и използване на нови технологични инструменти, в това число по време на избори. Съветът приветства усилията на Молдова за укрепване на публичната администрация и управлението на финансите, включително реформата на местното управление. Съветът насърчава постоянното подобряване на административния капацитет в ключови институции.

40. Съветът приветства устойчивостта на Молдова спрямо безпрецедентните **хибридни** атаки на Русия и препотвърждава подкрепата на ЕС в това отношение, включително чрез мисията на ЕС за партньорство в Молдова. ЕС приветства проактивните усилия на Молдова за борба с дезинформацията, включително разработването на национална комуникационна стратегия и иновативни, основани на общността подходи за ангажиране на местни участници, като земеделски стопани, младежки организации и религиозни водачи. Съветът насърчава постоянната ангажираност в Гагаузия и припомня значението на борбата с дезинформацията и популяризирането на приобщаваща и обективна информация за интеграцията в ЕС на местно равнище. Съветът насърчава Молдова да продължи с тези приобщаващи усилия за укрепване на устойчивостта на обществото, насърчаване на участието на гласоподавателите и гарантиране на свободата на изразяване, включително чрез привеждане на Закона за стратегическите инвестиции в съответствие с европейските стандарти.
41. Съветът приветства устойчивия напредък на Молдова към повишаване на нейната **енергийна сигурност** и независимостта на доставките. Съветът отбелязва като положителен аспект и ангажимента на Молдова за ускоряване на **инфраструктурните междусистемни връзки** с цел намаляване на уязвимостта и укрепване на регионалната устойчивост. ЕС е готов да продължи да предоставя подкрепа за този процес.
42. По отношение на **икономическите критерии** Съветът приветства постигнатия добър напредък в създаването на функционираща пазарна икономика и насърчава Молдова да активизира усилията за увеличаване на способността си да устоява на конкурентния натиск и пазарните сили вътре в ЕС. Съветът подчертава, че е важно реформите за трансформация на икономиката да продължат, а секторното сътрудничество с ЕС да се задълбочава. Съветът препоръчва да се следва фискална политика, гарантираща устойчивост на дълга. Това включва увеличаване на публичните инвестиции за стимулиране на икономическия растеж, по-специално чрез **плана за растеж** на Молдова. Съветът приветства създаването в рамките на този план на Инструмента за реформи и растеж в размер на 1,9 млрд. евро и оценява положително извършените до момента реформи и отпускането на съответните средства, като припомня необходимостта от продължаване на усилията за реформи в това отношение.

43. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в **постепенната интеграция** на Молдова във вътрешния пазар на ЕС въз основа на засиленото прилагане на Споразумението за асоцииране между ЕС и Молдова и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия. Съветът насърчава повишаването на капацитета на Агенцията за интервенции и плащания в селското стопанство и подкрепя по-нататъшната координация на реформите с помощта на ЕС.
44. ЕС потвърждава отново твърдата си и непоколебима подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Молдова в рамките на международно признатите ѝ граници и остава изцяло ангажиран с подкрепата за всеобхватно, мирно и устойчиво уреждане на конфликта в Приднестровието. Той призовава Русия да изтегли военните си сили, незаконно разположени на територията на Молдова.
45. Съветът горещо поздравява Молдова за последователното ѝ сътрудничество по въпросите на външната политика и политиката на сигурност и за продължаващите ѝ усилия за пълно привеждане в съответствие с **ОВППС на ЕС**, включително по отношение на ограничителните мерки, съгласно принципите на суверенитет и териториална цялост на всички държави. Високата степен на привеждане в съответствие е ясен сигнал за стратегическия ангажимент на Молдова към европейския ѝ път. Съветът приветства сътрудничеството на Молдова за предотвратяване на заобикалянето на санкциите срещу Русия и Беларус и активното ѝ участие в мисии и операции на ЕС по линия на ОПСО. Съветът приветства готовността на Молдова да засили сътрудничеството по линия на партньорството с ЕС в областта на сигурността и отбраната.

СЪРБИЯ

46. Съветът приветства факта, че интеграцията в ЕС остава стратегическа цел на Сърбия, и очаква страната да демонстрира това по-ясно както на думи, така и на дела. Това включва демонстриране на силна политическа воля и последователност при изпълнението на свързаните с ЕС реформи, както и обективна и недвусмислена комуникация относно ЕС. Въпреки че реформите се забавиха значително през изминалата година, Съветът взема под внимание някои неотдавнашни положителни промени и насърчава Сърбия да продължи тази тенденция.

47. Съветът отбелязва цялостния напредък, постигнат досега в преговорите за присъединяване, в хода на които бяха отворени 22 от общо 35 преговорни глави, а 2 глави бяха временно затворени. Като отчита оценката на Комисията, че Сърбия поддържа равнището си на готовност по отношение на критериите за отваряне на клъстер 3 „Конкурентоспособност и приобщаващ растеж“, Съветът ще разгледа отново въпроса за отварянето на клъстер 3 в съответствие с рамката за преговори, като припомня по-специално необходимостта от значителен по-нататъшен напредък от страна на Сърбия в областта на принципите на правовата държава и нормализирането на отношенията с Косово, което ще продължи да определя общия темп на преговорите за присъединяване.
48. Съветът взема под внимание **масовите протести** в страната, предизвикани след срутването на покрива на железопътна гара в Нови Сад, при което загинаха 16 души. Въпреки че свободата на събранията като цяло беше гарантирана, Съветът припомня необходимостта от укрепване на тази свобода и гарантиране на безопасността на журналистите. Съобщенията за насилие и прекомерна употреба на сила по време на някои от тези протести изискват безпристрастно и задълбочено разследване. Съветът призовава Сърбия да намали напрежението и да преодолее дълбоката поляризация в обществото, като създаде условия за приобщаващ диалог с участието на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество.
49. Съветът изтъква отново общото значение, което има защитата на всички **основни права**, в това число свободата на медиите, свободата на изразяване, защитата на най-уязвимите групи, както и недискриминационното третиране навсякъде в Сърбия на лицата, принадлежащи към малцинства. Съветът отбелязва със съжаление отстъплението от свободата на изразяване, като същевременно приветства приемането на изменения в медийното законодателство – прилагането на буквата и духа на тези изменения е от ключово значение. Като приветства предприетите до момента стъпки, Съветът призовава Сърбия да финализира бързо назначаването на членовете на Съвета на Регулаторния орган за електронни медии (REM) по приобщаващ и прозрачен начин и да гарантира способността му да функционира ефективно. Освен това Съветът призовава Сърбия да се ангажира активно с предотвратяването и борбата с всички форми на дезинформация и чуждестранно манипулиране на информация, включително за противодействие на антиевропейските послания в медиите и публичната комуникация. Сърбия трябва да осигури една действително благоприятна среда за гражданското общество и медиите и академична свобода, както и да засили защитата и безопасността на журналистите.

50. Сърбия следва да ускори реформите и да постигне конкретни и осезаеми резултати по **основополагащите въпроси**, по-специално като се съсредоточи върху изпълнението на междинните критерии по глави 23 и 24 относно принципите на правовата държава. Съветът отбелязва липсата на напредък в съдебната система и ограничения напредък в борбата с корупцията и организираната престъпност.
51. Съветът приветства приемането на измененията на Закона за единния регистър на гласоподавателите и подчертава колко е важно правилното му прилагане, по-специално чрез приключване на одита на регистъра на гласоподавателите. Съветът насърчава настойчиво Сърбия да предприеме действия по оставащите препоръки на органите на ОССЕ/БДИПЧ и на Съвета на Европа, включително по препоръките относно ключови аспекти на **изборния процес**.
52. Съветът приветства постоянния напредък в управлението на границите и призовава Сърбия да приведе бързо законодателството си в съответствие с визовата политика на ЕС. Съветът отбелязва със загриженост придобиването от граждани на Русия на права за безвизово пътуване до ЕС посредством получаване на сръбско гражданство по ускорена процедура, което представлява потенциален риск за сигурността на ЕС.
53. По отношение на **икономическите критерии** Съветът приветства добрата степен на подготвеност на страната в изграждането на функционираща пазарна икономика и насърчава Сърбия да активизира усилията за подобряване на способността си да устоява на конкурентния натиск и пазарните сили вътре в ЕС и да извърши необходимите структурни реформи. Съветът приветства стъпките на Сърбия за диверсифициране на нейните енергийни източници и маршрути.
54. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в постепенната интеграция на Сърбия във вътрешния пазар на ЕС въз основа, наред с другото, на засиленото прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране. Съветът приветства текущото изпълнение в Сърбия на **плана за растеж** за Западните Балкани, който е на път да донесе конкретни ползи за гражданите. Съветът оценява положително отпускането на предварително финансиране и насърчава Сърбия да продължи да изпълнява своята програма за реформи с оглед на следващите плащания.

55. Съветът насърчава Сърбия да укрепи **добросъседските отношения** и да допринесе за стабилността и помирението с всички партньори в региона. Като приветства факта, че Сърбия е запазила ангажимента си в редица инициативи за регионално сътрудничество, все още са необходими решителни усилия за решаване на проблемите, произтичащи от наследството от миналото, в съответствие с международното право и установените принципи.
56. Съветът продължава да изтъква важната роля на съдържателното регионално сътрудничество по **националните производства за военни престъпления**, разрешаването на нерешените случаи на изчезнали лица и пълното сътрудничество с Международния остатъчен механизъм за наказателните трибунали. Не следва да се предоставя подкрепа за осъдени военни престъпници, нито за възхваляване или отричане на техните престъпления.
57. Съветът приветства неотдавнашното постепенно увеличаване на привиждането на политиката на Сърбия в съответствие с ОВППС на ЕС, но изтъква отново настоятелното си очакване Сърбия да увеличи усилията си за пълно **привеждане в съответствие**, по-специално чрез присъединяване към ограничителните мерки на ЕС срещу Русия и Беларус, предприети в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна, като въпрос от първостепенно значение. Освен това Съветът призовава сръбските власти да се въздържат от действия и изявления, които противоречат на позициите на ЕС в областта на външната политика и по други стратегически въпроси. Съветът приветства помощта на Сърбия за Украйна и насърчава Сърбия да продължи сътрудничеството си с ЕС за предотвратяване на заобикалянето на ограничителните мерки на ЕС. Съветът изразява задоволство от факта, че Сърбия продължава активно да участва и да допринася в мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО.
58. Съветът заявява отново пълната си подкрепа за диалога между Белград и Прищина за нормализиране на отношенията, който се осъществява с посредничеството на ЕС, под ръководството на върховния представител и с подкрепата на специалния представител на ЕС.

59. Напредъкът по съответния им европейски път зависи от положените усилия за пълно изпълнение на всички техни ангажименти по Споразумението от 2023 г. относно пътя за нормализиране на отношенията и приложението за неговото прилагане, както и от всички предишни споразумения, без по-нататъшно забавяне или предварителни условия. И двете страни рискуват да загубят важни възможности при липса на напредък в нормализирането на отношенията им. Съветът отчита, че вътрешният политически контекст в Сърбия и Косово е създад предизвикателства за напредъка, и изразява съжаление, че изпълнението на няколко споразумения за диалог продължава да бъде непълно и от двете страни.
60. От Сърбия се очаква да изпълни изцяло всички споразумения, постигнати в рамките на диалога, и да започне да изпълнява ангажиментите си по Споразумението от 2023 г., като започне признаването на документи и символи в съответствие с член 1 и се въздържа от възражения срещу членството на Косово в международни организации в съответствие с член 4.
61. Съветът изтъква отново, че се предвижда статутът на структурите и услугите, подкрепяни от Сърбия, по-специално здравеопазването и образованието, да бъде решен по координиран, прозрачен и приобщаващ начин в съответствие със споразуменията за диалог и правото на Косово.
62. Съветът изтъква отново очакванията си за реинтеграция на косовските сърби, като се започне с приобщаващо участие в косовските институции на всички равнища, последвано от безусловна реинтеграция на отговарящите на условията съдебни и полицейски служители, в съответствие със споразуменията за диалог и при пълно зачитане на правната рамка на Косово.
63. От Сърбия и Косово се очаква да се въздържат от провокативни действия, да избягват разединяваща реторика и да намерят устойчиви и координирани решения, които гарантират безопасността, сигурността и демокрацията на участието за всички граждани. Съветът взема под внимание стъпките за намаляване на напрежението, предприети от двете страни през 2025 г.

64. Съветът изтъква отново, че категорично осъжда актовете на насилие от страна на протестиращите косовски сърби срещу граждани, войски на KFOR, правоприлагащи органи и медии в северната част на Косово през май 2023 г. и придруженото от насилие нападение срещу полицията на Косово през септември 2023 г. Няма оправдание за насилието. Съветът отбелязва с дълбока загриженост, че Сърбия все още не отговаря на очакванията за пълна отчетност, и изразява дълбоко съжаление във връзка с недостатъчните действия на Сърбия в това отношение, включително нарушенията на процедурите за диалог относно правната взаимопомощ.
65. Съветът взема под внимание готовността на върховния представител да свика среща на високо равнище в рамките на диалога, след като условията станат благоприятни, и очаква и двете страни да се възползват от възможността да постигнат конкретни резултати за всеобхватно правно обвързващо споразумение за нормализиране на отношенията в съответствие с международното право и достиженията на правото на ЕС.

СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ

66. Съветът приветства факта, че Северна Македония е запазила интеграцията в ЕС като своя стратегическа цел, и я призовава да активизира усилията си за постигане на напредък по свързаните с ЕС реформи. Като припомня заключенията си от юли 2022 г., Съветът отбелязва, че Северна Македония все още не е приключила **конституционните промени**, за които е поела ангажимент. Съветът потвърждава готовността си да свика друга междуправителствена конференция без допълнително забавяне или допълнително политическо решение веднага щом Северна Македония изпълни ангажимента си в съответствие с вътрешните си процедури. След това Съветът е готов да отвори първия преговорен клъстер във възможно най-кратък срок в съответствие с преговорната рамка.

67. Съветът подчертава, че са необходими бързи и решителни действия, за да може Северна Македония да изпълни критериите за отваряне на клъстер 1 „**Основополагащи въпроси**“. Съветът призовава Северна Македония да активизира усилията си и да осъществи реформите, по-специално в областта на принципите на правовата държава, в която през последната година не беше постигнат напредък. Северна Македония трябва да гарантира независимостта и почтеността на съдебната власт, включително чрез укрепване на Съдебния съвет в съответствие с препоръката на мисията за партньорска проверка от 2023 г. и становището на Венецианската комисия. Борбата с корупцията и организираната престъпност трябва да бъде засилена. Северна Македония трябва да подобри резултатите си с ефективни разследвания, наказателни преследвания, окончателни присъди и конфискация на активи от престъпна дейност по дела за корупция по високите етажи на властта. Съветът призовава Северна Македония да приеме нов Наказателен кодекс в съответствие с достиженията на правото на ЕС и международните стандарти. Съветът отбелязва, че е постигнат известен напредък в областта на реформата на публичната администрация, и насърчава Северна Македония да активизира усилията си за модернизиране на публичната си администрация и за осигуряване на необходимия административен капацитет.
68. Съветът взема под внимание предоставената от Комисията информация относно постигнатия в последно време известен напредък и насърчава властите на Северна Македония да подготвят и приключат по приобщаващ начин работата и по **трите пътни карти** за главите относно функционирането на демократичните институции, реформата на публичната администрация и принципите на правовата държава, както и по **плана за действие**, посветен на защитата на правата на лицата, принадлежащи към малцинства или общности.
69. Съветът отново призовава Северна Македония към по-нататъшно укрепване на **основните права**, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинства или общности, свободата на медиите и свободата на изразяване на мнение.

70. Съветът приветства факта, че неотдавнашните местни избори, проведени през октомври и ноември 2025 г., като цяло са били конкурентни, макар и с някои процедурни недостатъци. Все още е необходима всеобхватна **избирателна реформа**, която включва разглеждане на неизпълнените препоръки на ОССЕ/БДИПЧ и Венецианската комисия.
71. Съветът приветства сътрудничеството между Северна Македония и Frontex в областта на управлението на границите. Съветът призовава Северна Македония да увеличи усилията си за подобряване на системите и процедурите за приемане в областта на убежището.
72. По отношение на **икономическите критерии** Съветът отбелязва добрата степен на подготвеност и ограничения напредък, постигнат от Северна Македония в изграждането на функционираща пазарна икономика. Съветът отбелязва със задоволство, че Северна Македония е постигнала известен напредък, и насърчава страната да увеличи усилията си за повишаване на капацитета си за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на ЕС и за осъществяване на необходимите структурни реформи. Съветът приветства неотдавнашния напредък по отношение на железопътната връзка по транспортен коридор VIII, която е от стратегическо значение, и очаква ефективно изпълнение на поетите ангажименти.
73. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в постепенната интеграция на Северна Македония във вътрешния пазар на ЕС въз основа, наред с другото, на засиленото прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране. Съветът приветства текущото изпълнение в Северна Македония на **плана за растеж** за Западните Балкани, който е на път да донесе конкретни ползи за гражданите. Той оценява положително първите две частични плащания по Инструмента за реформи и растеж и насърчава Северна Македония да продължи да изпълнява своята програма за реформи.

74. Съветът отбелязва, че **добросъседските отношения** и регионалното сътрудничество продължават да бъдат основни елементи от процеса на разширяване, както и от процеса на стабилизиране и асоцииране. Съветът припомня, че е важно да се постигнат осезаеми резултати и да се прилагат добросъвестно двустранните споразумения, включително Преспанското споразумение с Гърция и Договорът за приятелство, добросъседство и сътрудничество с България в съответствие с преговорната рамка.
75. Съветът горещо поздравява Северна Македония за последователното ѝ сътрудничество по външнополитически въпроси и за трайното ѝ отдавнашно пълно съответствие с **ОВППС на ЕС**, включително що се отнася до ограничителните мерки на ЕС, което е силен сигнал за стратегическия ангажимент на Северна Македония по пътя ѝ към ЕС. Освен това Съветът приветства продължаващото активно участие на Северна Македония в мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО и готовността ѝ за засилване на сътрудничеството в рамките на партньорството в областта на сигурността и отбраната с ЕС.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

76. Във връзка с решението на Европейския съвет от март 2024 г. да **започне преговори за присъединяване** с Босна и Херцеговина Съветът очаква от страната да предприеме всички съответни стъпки, посочени в препоръката на Комисията от 12 октомври 2022 г., с оглед на приемането на преговорната рамка от Съвета веднага щом бъдат изпълнени тези условия. Необходими са допълнителни усилия за изпълнението на 14-те ключови приоритета, изложени в становището на Комисията относно кандидатурата на Босна и Херцеговина за членство в ЕС, одобрено от Съвета през 2019 г.

77. Съветът отбелязва, че **динамиката на реформите** продължава да е в застой, и настойчиво приканва всички политически участници да насочат отново усилията на страната върху напредъка по пътя към ЕС и да осъществят необходимите реформи. Босна и Херцеговина следва приоритетно да приеме новия Закон за Висшия съдебен и прокурорски съвет и Закона за съдилищата в съответствие с европейските стандарти, както и да назначи главен преговарящ. Освен това Босна и Херцеговина трябва да разработи национален план за приемане на достиженията на правото на ЕС и спешно да назначи национален координатор за ИПП.
78. Съветът отбелязва липсата на напредък в съдебната **система и борбата с корупцията** и подчертава, че решенията на Конституционния съд трябва да се спазват, изпълняват и прилагат изцяло. Съветът отбелязва също, че е постигнат известен напредък в **борбата с организираната престъпност**, и приветства ратифицирането на споразумението за сътрудничество с Еврѳюст и приемането на Закона за защита на личните данни. Все още е необходимо да се постигнат резултати по отношение на разследванията и присъдите и да продължи укрепването на институционалния капацитет и капацитета за планиране и координация на страната в борбата с корупцията и организираната престъпност.
79. Съветът приветства приемането на Закона за граничния контрол и оперативното разполагане на служители на Frontex след подписването и временното прилагане на споразумението за статута на Frontex и призовава Босна и Херцеговина бързо да постигне пълно съответствие с **визовата политика** на ЕС.
80. Съветът отбелязва, че са положени ограничени усилия в областта на **основните права**, и призовава Босна и Херцеговина да зачита изцяло свободата на събранията и сдруженията и свободата на изразяване и да се въздържа от всякакви действия, които оказват неблагоприятно въздействие върху упражняването им. Почтеността на изборите трябва да бъде подобрена преди провеждането на общите избори през 2026 г., в съответствие с препоръките на международните органи.

81. Що се отнася до **институционалните механизми**, залегнали в Дейтънското мирно споразумение, Босна и Херцеговина трябва да предприеме допълнителни конституционни и изборни реформи, за да гарантира равенството и недискриминацията на всички граждани, по-специално като прилага съдебната практика по делото *Сейдич – Финци* и свързаната с това дело съдебна практика на Европейския съд по правата на човека. Съветът призовава отново за провеждането на приобщаващ процес на ограничени конституционни и изборителни реформи, чрез реален диалог и в съответствие с европейските стандарти, за премахването на всички форми на неравенство и дискриминация в изборния процес, по-специално в светлината на изборите през 2026 г. Съветът припомня също, че редица решения на Конституционния съд все още не са изцяло изпълнени. Не следва да се предприемат стъпки, които биха затруднили изпълнението на тези съдебни решения или биха задълбочили още повече разделението.
82. Освен това Съветът заявява отново **категоричния си ангажимент** по отношение на европейската перспектива на Босна и Херцеговина като единна, обединена и суверенна държава. Съветът настойчиво приканва всички политически участници в Босна и Херцеговина да се въздържат и откажат от провокативна разединяваща реторика и действия, включително такива, които поставят под въпрос суверенитета, единството и териториалната цялост на страната, да зачитат принципите на равенство и недискриминация на всички граждани, принадлежащи към всички народности, включени в състава на страната, и на останалите, и да престанат да възхваляват осъдени военни престъпници, а активно да насърчават доверието и помирението.
83. Съветът взема под внимание неотдашните събития в Народното събрание на Република Сръбска, които допринасят за деескалацията на политическата ситуация. Съветът подчертава ключовото значение на това властите в Република Сръбска да демонстрират ясна политическа воля да се откажат от останали инициативи и законодателство, които противоречат на конституционния ред и европейския път на страната и които продължават да будят безпокойство.

84. По отношение на **икономическите критерии** Съветът насърчава Босна и Херцеговина да активизира усилията си за постигане на напредък в създаването на функционираща пазарна икономика и за подобряване на способността си да устоява на конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на ЕС и да провежда необходимите структурни реформи.
85. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в постепенната интеграция на Босна и Херцеговина във вътрешния пазар на ЕС въз основа, наред с другото, на засиленото прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране. Съветът приветства текущото изпълнение в Босна и Херцеговина на **плана за растеж** за Западните Балкани, който е на път да донесе конкретни ползи за гражданите. Съветът приветства неотдавнашното приемане на **програмата за реформи**, необходима за плащанията по Инструмента за реформи и растеж, и призовава Босна и Херцеговина да ратифицира споразуменията за заем и за Инструмента, да назначи координатор на Инструмента за реформи и растеж и да започне да провежда реформите без по-нататъшно забавяне.
86. Съветът приветства подновяването на мандата на **EUFOR Althea**, която продължава да играе ключова роля в подкрепата за властите в Босна и Херцеговина при поддържането на безопасна и сигурна среда за всички граждани.
87. Съветът изтъква отново значението на непрекъснатото сътрудничество между международните участници и изразява подкрепата си за мисията на **върховния представител** и неговата служба за изпълнение на Програмата „5 + 2“.
88. Съветът насърчава Босна и Херцеговина да продължи активно да участва в регионалното сътрудничество и да поддържа **добросъседски отношения** и отново призовава Босна и Херцеговина бързо да ратифицира всички регионални **споразумения за мобилност** в рамките на Берлинския процес.

89. Съветът приветства пълното постигане на съответствие от страна на Босна и Херцеговина с **ОВППС на ЕС**, което показва ясения ѝ ангажимент по пътя към ЕС, и я насърчава да го поддържа и да прилага изцяло ограничителните мерки, включително по отношение на Русия и Беларус.

КОСОВО

90. Съветът приветства трайния **ангажимент** на Косово по неговия европейски път и свързаните с това реформи, за които ЕС ще продължи да предоставя подкрепа.
91. Съветът отбелязва като цяло **ограничения напредък** в реформите през периода на докладване и призовава Косово да изгради междупартийно сътрудничество и да ускори темпа на реформите. Необходими са усилия по-специално за укрепване на реформата на публичната администрация и принципите на правовата държава, включително консолидирането на съдебната система, борбата с корупцията и защитата на основните права, по-специално свободата на изразяване, където не е постигнат напредък. Съветът **отбелязва известен напредък** в борбата с организираната престъпност.
92. Съветът приветства факта, че **парламентарните избори** през февруари 2025 г. бяха проведени при конкурентни условия и съгласно нова правна рамка, но също така отбелязва значителните предизвикателства и насърчава Косово да продължи да консолидира своята изборителна рамка в съответствие с препоръките на мисията на ЕС за наблюдение на изборите от 2025 г.
93. Съветът отбелязва със загриженост продължителната политическа безизходица след парламентарните избори и изтъква значението на добре администриран и приобщаващ изборен процес с оглед на предсрочните общи избори на 28 декември 2025 г., като изразява съжаление във връзка с опитите за политизиране на работата на Централната изборителна комисия.
94. Съветът приветства факта, че **местните избори** през 2025 г. бяха проведени по прозрачен и професионален начин с участието на всички общности.
95. Съветът отчита постигнатия напредък в управлението на миграцията и призовава Косово бързо да постигне съответствие с визовата политика на ЕС.

96. По отношение на **икономическите критерии** Съветът приветства постигнатия от Косово известен напредък в изграждането на функционираща пазарна икономика и по отношение на способността му да устоява на конкурентния натиск и пазарните сили в ЕС и да провежда необходимите структурни реформи.
97. Съветът остава ангажиран с постигането на по-нататъшен напредък в постепенната интеграция на Косово във вътрешния пазар на ЕС въз основа, наред с другото, на засиленото прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране. Съветът приветства текущото изпълнение в Косово на **плана за растеж** за Западните Балкани, който е на път да донесе конкретни ползи за гражданите. Като предварително условие за започване на получаването на плащания по Инструмента за реформи и растеж Косово трябва да ратифицира споразумението за заем и споразумението за Инструмента без по-нататъшно забавяне.
98. Съветът насърчава Косово да продължи да си сътрудничи с **EULEX** и други имащи отношение международни участници и безусловно да подкрепя работата на **специализираните съдебни състави за Косово и специализираната прокуратура**.
99. Важен остава и конструктивният подход към **регионалното сътрудничество**, по-специално в рамките на ЦЕФТА.
100. Съветът горещо поздравява Косово за осъждането на агресивната война на Русия срещу Украйна, неговото продължаващо доброволно привеждане в съответствие с **ОВППС на ЕС** и прилагане на ограничителните мерки на ЕС, което е силен израз на стратегическия избор на Косово и мястото му в една общност, основана на ценности.
101. Като оценява положително прехвърлянето по организиран начин на местното управление в четирите северни общини, Съветът припомня заключенията си от миналата година и очаква оставащите мерки да бъдат отменени.
102. Съветът заявява отново пълната си подкрепа за диалога между Белград и Прищина за нормализиране на отношенията, който се осъществява с посредничеството на ЕС, под ръководството на върховния представител и с подкрепата на специалния представител на ЕС.

103. Напредъкът по съответния им европейски път зависи от положените усилия за пълно изпълнение на всички техни ангажименти, поети по Споразумението от 2023 г. относно пътя за нормализиране на отношенията и всички предишни споразумения без по-нататъшно забавяне или предварителни условия. И двете страни рискуват да загубят важни възможности при липса на напредък в нормализирането на отношенията им. Съветът отчита, че вътрешнополитическата обстановка както в Косово, така и в Сърбия създава предизвикателства за напредъка, и изразява съжаление, че изпълнението на редица споразумения за диалог продължава да бъде непълно и от двете страни.
104. От Косово се очаква да изпълни изцяло всички споразумения, постигнати в рамките на диалога Белград – Прищина, което включва създаването на сдружение/общност на общините със сръбско мнозинство, и да започне да изпълнява ангажиментите си по Споразумението от 2023 г., като започне процеса, водещ до специфични договорености и гаранции „за подходящо равнище на самоуправление на сръбската общност в Косово“ в съответствие с член 7.
105. Съветът изтъква отново, че се очаква въпросът за статута на подкрепяните от Сърбия структури и услуги в Косово, по-специално здравеопазването и образованието, да бъде решен по координиран, прозрачен и приобщаващ начин в съответствие със споразуменията за диалог и правото на Косово. Съветът отбелязва със загриженост няколко некоординирани действия на Косово, включително тези, насочени срещу подкрепяни от Сърбия структури и служби, действащи в Косово, които оказаха отрицателно въздействие върху косовските сърби и други общности и достъпа им до основни обществени и социални услуги.
106. Съветът изтъква отново очакванията си за реинтеграция на косовските сърби, като се започне с тяхното приобщаващо участие в институциите на Косово на всички равнища, последвано от безусловна реинтеграция на отговарящите на условията съдебни и полицейски служители, в съответствие със споразуменията за диалог и при пълно зачитане на правната рамка на Косово.
107. От Косово и Сърбия се очаква да се въздържат от провокативни действия, да избягват разединяваща реторика и да намерят устойчиви и координирани решения, които да гарантират безопасността, сигурността и демокрацията на участието за всички граждани. Съветът взема под внимание стъпките за намаляване на напрежението, предприети от двете страни през 2025 г.

108. Съветът изтъква отново, че категорично осъжда актовете на насилие от страна на протестиращите косовски сърби срещу граждани, войски на KFOR, правоприлагащи органи и медии в северната част на Косово през май 2023 г. и придруженото от насилие нападение срещу полицията на Косово през септември 2023 г. и изразява солидарност със засегнатите лица. Няма оправдание за насилието. Той подчертава, че е необходимо да се търси пълна отговорност.
109. Съветът взема под внимание готовността на върховния представител да свика среща на високо равнище в рамките на диалога, след като условията станат благоприятни, и очаква и двете страни да се възползват от възможността да постигнат конкретни резултати за всеобхватно правно обвързващо споразумение за нормализиране на отношенията в съответствие с международното право и достиженията на правото на ЕС.
110. Съветът припомня, че е необходимо да се измени програмата на Специалната група на Косово по нормализирането на отношенията, за да се отразят задълженията на Косово, посочени в Споразумението от 2023 г.

ТУРЦИЯ

111. Турция остава страна кандидатка и ключов партньор в много области от общ интерес. Съветът потвърждава предишните си заключения и отбелязва, че на практика преговорите за присъединяване на Турция са в застой и че не може да се обмисля отварянето или затварянето на нови глави. В съответствие с всички предишни заключения на Съвета и на Европейския съвет относно отношенията с Турция, Съветът изтъква отново стратегическия интерес на ЕС от стабилна и сигурна среда в Източното Средиземноморие и от развитието на отношения с Турция, основаващи се на сътрудничество и взаимна изгода.
112. ЕС припомня **готовността си да продължи да работи** с Турция в области от общ интерес по поетапен, пропорционален и обратим начин, в съответствие със заключенията на Европейския съвет от април 2024 г. и при спазване на установените условия.

113. Съветът взема надлежно под внимание **конкретните стъпки, предприети в този контекст**, по-специално провеждането на нови или преустановени в миналото диалози на високо равнище и работата на Европейската инвестиционна банка за възобновяване на операциите, с акцент върху частния сектор. Съветът оценява положително и продължаването на диалозите по въпроси на външната политика и регионални въпроси, както и на секторните диалози на високо равнище между ЕС и Турция, предвидени в предходни заключения на Европейския съвет. Конструктивното участие на самата Турция ще бъде определящо за постигането на напредък в различните области на сътрудничество. В този контекст и с оглед на по-нататъшното засилване на сътрудничеството между ЕС и Турция Съветът придава особено значение на възобновяването и напредъка на преговорите за уреждане на кипърския въпрос.
114. Съветът е дълбоко загрижен от обезпокоителното отстъпление и постоянното влошаване на ситуацията в областта на **демократията, върховенството на закона и основните права**. Систематичната липса на независимост и непропорционалният натиск върху съдебната система, както и ограниченията върху свободното и безопасно изразяване на мнение, арестите и наказателното преследване на демократично избрани длъжностни лица и опозиционни фигури, включително кмета на Истанбул, както и на политически активисти, представители на гражданското общество и бизнеса, журналисти и други, пораждаат все повече въпроси относно ангажираността на Турция с демократичните ценности и задълбочават опасенията за независимостта на нейната съдебна система. Повод за сериозна загриженост е и нарастващият натиск върху организациите на гражданското общество, особено онези, които се посвещават на въпросите за жените, ЛГБТИ лицата, опазването на околната среда и правата на човека. Съветът призовава Турция да предприеме спешни действия за обръщане на отрицателните тенденции и да отстрани по убедителен начин тези и всички останали сериозни недостатъци, установени в доклада на Комисията.
115. Съветът е дълбоко загрижен и от продължаващата липса на напредък на Турция в прилагането на Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и решенията на Европейския съд по правата на човека. Съветът отправя отново призив към властите да засилят сътрудничеството със Съвета на Европа, да предприемат действия в отговор на основните препоръки на неговите органи, да приложат изцяло Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и останалите международни инструменти за човешките права, по които Турция е страна, както и да изпълнят всички решения на Европейския съд по правата на човека в съответствие с член 46 от ЕКПЧ.

116. Съветът изтъква отново значението, което има непрекъснатото и устойчиво подобряване на **отношенията между Турция и Гърция**. Съветът припомня необходимостта от устойчиво намаляване на напрежението в Източното Средиземноморие.
117. Съветът продължава да очаква от Турция да поеме недвусмислен ангажимент за **добросъседски отношения** и мирно уреждане на споровете, като при необходимост се обръща към Международния съд. В съответствие с посоченото във всички съответни заключения на Съвета, а също и в декларацията от 21 септември 2005 г., Съветът заявява отново, че Турция трябва да изпълни задълженията си по преговорната рамка, включително пълното и недискриминационно прилагане по отношение на всички държави членки на Допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране. Признаването на всички държави членки е от основно значение. Турция трябва да нормализира отношенията си с Република Кипър и да зачита суверенитета и териториалната цялост на всички държави – членки на ЕС, както и всички техни суверенни права, в съответствие с правото на ЕС и международното право, включително Конвенцията на ООН по морско право.
118. Съветът заявява отново, че ЕС е напълно ангажиран с **цялостното уреждане на кипърския проблем** съгласно договорената в ООН рамка, в унисон с всички приложими резолюции на Съвета за сигурност на ООН и с основополагащите принципи и достиженията на правото на Съюза. Продължава да бъде от решаващо значение Турция да се ангажира и да допринесе активно за такова мирно уреждане, включително по отношение на външните му аспекти. Съветът приветства стъпките, предприети от генералния секретар на ООН за възобновяване на преговорите за цялостно уреждане на кипърския проблем, включително назначаването на личен пратеник за Кипър. ЕС остава готов да играе активна роля в подкрепа на всички етапи на ръководения от ООН процес, с всички подходящи средства, с които разполага. Във връзка с това Съветът очаква тясно сътрудничество със специалния пратеник на Комисията за Кипър. Съветът припомня значението на статута на Вароша, осъжда всички едностранни действия на Турция, които противоречат на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, и отново отправя призив за незабавно възстановяване на положението отпреди тези действия. Съветът призовава Турция да спазва всички съответни резолюции на Съвета за сигурност на ООН, и по-специално резолюции 541, 550, 789 и 1251.

119. По отношение на **икономическите критерии** Съветът отбелязва постигнатия известен напредък и насърчава Турция да продължи да прилага ориентирани към стабилност макроикономически политики и да продължи да предприема действия в отговор на опасенията относно правилното функциониране на пазарната икономика и институционалната и регулаторната среда в Турция.
120. Съветът поздравява Турция за продължаващите ѝ усилия по приемането на една от най-големите бежански групи в света. **Изявлението на ЕС и Турция** остава основната рамка за сътрудничество в областта на миграцията и продължава да дава резултати. Турция и ЕС продължиха да си сътрудничат в подкрепа на бежанците и приемните общности в Турция. Съветът изтъква отново важната роля на пълното и недискриминационно изпълнение на изявлението на ЕС и Турция, включително по отношение на Република Кипър, за възобновяване на връщанията и предотвратяване на незаконното пристигане без по-нататъшно забавяне. В този контекст Съветът изтъква и необходимостта Турция да прилага изцяло и ефективно Споразумението за обратно приемане между ЕС и Турция, да си сътрудничи в областта на правосъдието и вътрешните работи с всички държави – членки на ЕС, и да постигне съответствие с визовата политика на ЕС.
121. Съветът припомня, че Турция трябва да изпълни задълженията си по привеждането в действие на **митническия съюз между ЕС и Турция**, като гарантира ефективното му прилагане спрямо всички държави членки и приведе митническата си политика в пълно съответствие с Общата митническа тарифа на ЕС, Общата схема от преференции и режима за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба, както и със законодателството на ЕС за преките чуждестранни инвестиции. Като отчита постигнатия напредък по отношение на премахването на редица пречки пред търговията и отстраняването на определени ограничения, Съветът очаква Турция да продължи и да ускори работата за премахване на оставащите пречки пред търговията.
122. Съветът отчита предприетите от Турция конкретни мерки за прекратяване на заобикалянето на **санкциите на ЕС срещу Русия** през нейната територия. Тези мерки трябва да бъдат приложени и допълнени от по-нататъшни усилия, когато е целесъобразно, по-специално по отношение на авангардните технологични изделия, използвани от Русия за военни цели, и „сенчестия флот“ на Русия. Активното и засилено сътрудничество с ЕС за предотвратяване и разкриване на заобикалянето на санкциите на ЕС остава от решаващо значение.

123. Съветът изразява дълбоко съжаление от продължаващата много ниска степен на привеждане на политиката на Турция в съответствие с **ОВППС на ЕС** и неприсъединяването ѝ към **ограничителните мерки на ЕС**, приети в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна, и отправя отново настойчив призив към Турция да ускори привеждането си в съответствие с позициите и ограничителните мерки на ЕС в областта на ОВППС като въпрос от първостепенно значение. Турските власти трябва да вземат мерки във връзка с това, включително в рамките на диалозите между ЕС и Турция по външнополитически и регионални въпроси. Съветът отбелязва, че Турция е демонстрирала конструктивен подход по редица регионални и геополитически въпроси. Съветът отчита важната роля на Турция за непрекъснатото улесняване на преговорите между Украйна и Русия в Истанбул, както и цялостната ѝ подкрепа и принос за Украйна, които трябва да се запазят и разширят.

ГРУЗИЯ

124. Съветът потвърждава подкрепата на Съюза за стремежа на огромното мнозинство от грузинския народ към европейско бъдеще.

125. Действията, предприети от грузинските власти, не отговарят на очакванията на ЕС към страна кандидатка. Съветът отбелязва сериозното общо отстъпление от демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава, включително приемането на репресивно законодателство, което подкопава основните права и свободи, използването на съдебната система за политически цели, преследването на опозиционни лидери, произволните арести на протестиращи и журналисти и свиването на гражданското пространство.

126. Съветът осъжда и призовава за прекратяване на дезинформацията и антиевропейските послания, разпространявани от грузинските власти.

127. Съветът отбелязва със съжаление отстъплението на Грузия по всичките девет стъпки, въз основа на които ѝ беше даден статут на страна кандидатка. Поради това процесът на присъединяване на Грузия към ЕС остава на практика в застой, докато властите не демонстрират решителен ангажимент за обръщане на курса и връщане към пътя на присъединяване към ЕС.
128. Съветът призовава грузинските власти да освободят всички произволно задържани политици, журналисти и активисти, да отменят репресивното законодателство, да приемат демократични, всеобхватни и устойчиви реформи, съответстващи на основните принципи на европейската интеграция, и да прекратят агресивните си послания срещу ЕС, посланиците от ЕС и ръководителя на делегацията като първи стъпки към възстановяване на ангажираността с европейския път на страната.
129. Съветът потвърждава подкрепата на ЕС за суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Грузия в рамките на международно признатите ѝ граници и подчертава, че ЕС остава твърдо ангажиран с мирното разрешаване на конфликти и политиката си на непризнаване и ангажираност, включително чрез присъствието на Мисията за наблюдение на ЕС в Грузия.
130. Съветът изразява съжаление във връзка с продължаващото неспазване от страна на Грузия на препоръките от седмия доклад за механизма за суспендиране на безвизовия режим и призовава грузинските власти да ги приложат и незабавно да изпълнят критериите за либерализиране на визовия режим.
131. Съветът изтъква отново настоятелното си очакване Грузия да увеличи усилията си за пълно привеждане в съответствие с ОВППС, по-специално чрез присъединяване към ограничителните мерки на ЕС срещу Русия и Беларус, предприети в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна, като въпрос от първостепенно значение. Освен това Съветът призовава грузинските власти да се въздържат от действия и изявления, които противоречат на позициите на ЕС в областта на външната политика. Съветът насърчава Грузия да продължи сътрудничеството си за предотвратяване на заобикалянето на ограничителните мерки на ЕС.
-